

NORMATIVITET

Normativitet er et tema som inviterer til refleksjoner som spenner fra det metafilosofiske til det rent praktiske. Finnes det objektive normer for hvordan vi skal bedrive filosofi? Hvilke normer er i så fall gjeldende? Og kan moralske verdier kalles fakta og studeres empirisk, eller fordrer de en særegen filosofisk analyse? I dette nummeret av *Filosofisk supplement* vil du finne bidrag som på ulike måter forsøker å besvare disse spørsmålene.

Nina Seim problematiserer i sin artikkel «Verdier som fakta og fakta som verdier» den tradisjonelle dikotomien mellom fakta og verdier, og stiller spørsmålet: Kan vi egentlig skille mellom de to størrelsene i vår vitenskapelige praksis? I forlengelse av Bernard Williams' teori om «tykke etiske begreper» viser Seim hvordan fakta og verdier er knyttet nærmere sammen enn hva naturvitenskapene gir inntrykk av, og argumenterer for at vi kan se verdier som fakta og vice versa. En lignende tanke er utgangspunkt for artikkelen «Å begripe et begrep». Her kaster Sigurd Jorem et tilbakeskuende blikk på sin egen masteroppgave, og forsøker å vise at begrepsanalyser alltid har et normativt tilsnitt. I artikkelen diskuterer Jorem de normene han selv mener burde være rådende for en slik analyse.

Tomas Midttun Tobiassen avdekker i «Some Explanatory Defects of moral Non-Naturalism» svakheter ved moralsk ikke-naturalisme, som hevder at moralske egenskaper ikke kan reduseres til naturlige egenskaper, men derimot danner en egen metafysisk kategori. Ikke-naturalismen, innvender Tobiassen, kommer til kort i forklaringen av forbindelsen mellom det moralske og det naturlige. Naturalisme som metode blir på sin side tematisert i masterkritikkspalten, hvor Alexander Myklebust vurderer

Elin Munkeruds masteroppgave *Chomsky's Methodological Naturalism – And Its Bearing on Referential Semantics*.

I bokessayet «Arkimedes' overmøt» kan du lese om Ronald Dworkins siste utgivelse, *Justice for Hedgehogs*. Runar Bjørkvik Mæland tar her for seg et utvalg av Dworkins argumenter, og diskuterer hvorvidt det er mulig å tre ut av det normative, og nøytralt betrakte det på avstand.

Du vil også finne tekster som faller utenfor tema. Sigurd Hverven tar i «Svømmetur med Bob» for seg utvalgte sangtekster fra Bob Dylans album *Tempest*, og tolker disse i lys av Zygmunt Baumanns teori om flytende modernitet. Roger Bakke har oversatt en av Lukians satirer, *Filosofi til salgs*, som nå for første gang er å finne i norsk språkdrakt. Her harselerer Lukian over filosofiens mangel på praktisk nytteverdi ved å legge ut flere av antikkens mest kjente tenkere på offentlig auksjon. Sist, men ikke minst, kan du lese Reier Helles intervju med Jonathan Schaffer om metafysisk monisme og ny-aristotelisk ontologi.

Spørsmål om normativitet er ikke til å komme utenom, verken i akademia eller i hverdagen. Tekstene i dette nummeret speiler store variasjoner i måter å tenke rundt normativitetens status og gyldighet i de ulike sjikt av vår tilværelse. Normativitet viser seg med dette å være et tema som utydeliggjør filosofiske og vitenskapelige skillelinjer – både i teori og praksis.

God lesning!

Espen Dyrnes Stabell &
Hilde Vinje,
redaktører